

världens kända arkeologiska sevärdheter, som Colosseum i Italien eller Chichen Itza i Mexiko, var Machu Picchu aldrig ämnat för stora människomassor. Som mest bodde omkring 700 personer i staden.

I dag flockas här tusentals turister varenda dag, fler än en halv miljon varje år. I ett försök att bevara platsen för kommande generationer infördes år 2017 en rad nya restriktioner. Till exempel måste besökare ha med sig en guide då de går in på området, och från och med juli 2017 måste man välja mellan att köpa ett förmiddags- eller eftermiddagspass. På så sätt försöker man undvika att så många turister vistas på området samtidigt.

Förmiddagspasset ger besöksrätt klockan 06–12. Med passet får man två inträdesbiljetter i god tid, särskilt om man planerar ett besök till Machu Picchu under högsäsongen i juli-augusti.

Mängden biljetter för de olika passen är också reglerad. Det gäller därför att boka sin inträdesbiljett i god tid, särskilt om man planerar ett besök till Machu Picchu under högsäsongen i juli-augusti.

Mer än Machu Picchu

Machu Picchu må vara Perus mest besökta sevärdhet, men för den som reser hela vägen hit finns en hel del annat att upptäcka. De flesta turister på väg till Machu Picchu flyger till Cusco, en gång den viktigaste inkastaden och enligt inkafolket världens mittpunkt. I Cusco-regionen finns ett oändligt antal fascinerande arkeologiska sevärdheter, till exempel Saqsayhuaman, Moray, Pisac, Tambomachay, och Ollantaytambo. Fler platser upptäcks hela tiden. Vid Ollantaytambo ruiner hittades så sent som i fjol nya fynd, bland annat det man tror var inkahövdingens frus bad.

Aven om historia och arkeologiska sevärdheter spelar huvudrollen under Cuscoresan erbjuder regionen också annat.

I fjol hade vi omkring 3 miljoner turister i Cusco-regionen. Ett växande antal av dem är vad vi kallar upplevelseturister. De senaste fem åren har upplevelsepaket, där turister kommer till bergen och till exempel bor och jobbar på jordbruk och upplever det traditionella livet, blivit en stor trend, berättar guiden Manuel.

Att området befinner sig mellan två kontinentalplattor gör det till en geografiskt intressant plats. Både växt- och djurriket innehåller unika arter med stor variation. Peru, med Lima i spetsen, har också blivit en allt trendigare matdestination. Några av världens bästa restauranger hittas i storstaden (bland annat Astrid & Gastón).

Cusco gör inte heller kulinaristen besviken. Här hittar du allt det bästa det peruanska köket har att erbjuda: allt från utsökt ceviche till värmande quinoasoppor och läckert alpacaakött. Prova restaurang Chichas alpacaacurry och grillade bläckfisk eller Barrio Ceviches mångsidiga utbud av fisk- och skaldjursrätter.

■ ↑ Inkafolket är kanske mest kända för sin imponerande byggt teknik. Fortfarande är det ett mysterium hur de lyckades forma byggt stenarna så skickligt.

■ ↓ Marknaden i Ollantaytambo – en av de många städerna där det finns arkeologiska sevärdheter i Cusco-regionen.

■ ↓ Cusco-regionen bjuder på oförglömliga smaker. Perus kanske mest kända rätt är ceviche. Ät också quinoa och majs under resan, det finns ett enormt utbud.

De senaste fem åren har upplevelsepaket, där turister kommer till bergen och bor och jobbar på jordbruk och upplever det traditionella livet, blivit en stor trend.

Manuel, guide

FAKTA

Ta dig hit

● **Sy ihop din resa** till Machu Picchu själv, eller anlita en resebyrå. Bland annat Kaleva Travels, Aventura, Olympia, Albatros Travel och Kilroy Travels erbjuder resor till Machu Picchu.

● **Flygbiljetter** från Helsingfors till Cusco (2–3 mellanlandningar) får man från cirka 1 000 euro och uppåt.

● **En mellanlandning** i Lima blir det ofta om man flyger från Finland. Ta tillfället i akt att upptäcka metropolen och vila ut en natt eller två efter en lång resa. Lima är värt ett besök.

● **Några dagar i Cusco** är bra för att akklimatisera sig till den höga höjden om du inte är van. Machu Picchu ligger på 2 400 meters höjd.

● **Hostel** i Cusco kostar från 5 euro, hotell från 20 euro per natt.

● **Biljetten** till Machu Picchu bör bokast rejält i förväg, information om hur du bokar hittar du här: www.ticketmachupichu.com

● **Gå till fots** längs Inkaleden från Cusco till Machu Picchu (4–5 dagars vandring), eller ta tåget från Cusco eller Ollantaytambo.

● **Tåget** tar dig fram till byn Aguas Calientes, varifrån man kan promenera eller åka buss upp till Machu Picchu.

● **Boktips:** *Turn right at Machu Picchu* av Mark Adams.

Så klarar du höjden

● **Ta det lugnt** särskilt det första dygnet, gå långsamt och så lite som möjligt.

● **Drink mycket** vatten och om möjligt sportdryck.

● **Ät inte** en tung middag den första kvällen. Metabolismen blir långsammare upp på hög höjd.

● **Värkmedicin** för eventuell huvudvärk ska man ha med sig.

● **Drink cocote** eller tugga cocablad. Ett alternativ är sötsaker för att få energi.

Res inte hit...

● **Om du ogillar arkeologiska sevärdheter:** det finns visserligen också annat att upptäcka i Cusco, men om man inte alls är intresserad av ruiner finns det mera lättillgängliga platser att åka till.

● **Om du är oöverkomligt rädd för höga höjder:** det är både högt och brant, Inkastigarna är smala och regnet gör stenarna hala.

● **Om du har problem med hälsan och inte vill ta risker:** höjden kan ställa till med diverse besvär, terrängen är stundvis svår och närmsta sjukhus kan vara långt borta.

● **Om du har en väldigt stram budget:** bara resan till Peru kommer att kosta dig en hel del, liksom olika inträdesbiljetter och färdmedel för att komma till Machu Picchu. Dessutom är prisnivån för till exempel mat och dryck inte mycket lägre än i Finland.